

AKRAN ARABULUCULUĞU

Akran Arabuluculuğu Nedir? Nasıl Uygulanır?

Akran sözlük tanımı itibariyle yaş meslek toplumsal durum bakımında birbirine eşit olanlara verilen isimdir. Arabuluculuk ise çok eski zamanlardan beri kullanılan insanların yaşadığı uyuşmazlıkların belirli teknikler ve yöntemlerle giderilmesidir.

Akran arabuluculuğu ise okullarda yaşanan belirli sorunların hafifletilmesi için kullanılan programlı ve planlı bir süreçtir. Aşağıda açıklayacak olduğumuz detaylara dalmadan şöyle özetleyebiliriz ki akran arabuluculuğu okulda psikolojik danışma ve rehberlik birimi tarafından başlatılan, tüm öğretmenlerin ve yöneticilerin katılımıyla belirli öğrencilerin akran arabulucusu seçilerek okulda belli başlı sorunlara çözüm arandığı bir süreçtir.

Okullardaki akran arabulucuları tarafsız bir şekilde davranarak öğrenciler arasındaki sorunlara eşit şekilde yaklaşarak, uyuşmazlıkları çözer. Akran arabulucularının görevi haklıyı belirlemek değildir onların görevi belirli teknikler kullanarak tarafların uzlaşmasını sağlamaktır. Akran arabulucuları kimseyi barıştırmaz diyalog sağlar. Bu sağlanan diyalog tüm öğrencilerin iletişim ve problem çözme becerilerini arttırdığı gibi karar verme becerisine de katkıda bulunacaktır.

Akran Arabuluculuğu Nasıl Uygulanır ?

1.Basamak

Öncelikle öğrencilerin eğitilmesi için bu işe gönüllü olarak baş koyacak Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Uzmanı veya ihtiyaç varsa branş farkı olmaksızın öğretmenlerin olması gerekiyor. Bu gönüllü gruba iki seanshalinde Arabuluculuk ile ilgili eğitim vermek ilk aşamamız olacaktır. Verilen eğitimden sonra arabuluculuk işlemlerini koordine etmek için bir komisyon kurulacaktır.

2.Basamak

Tüm öğrencilere (Aralarında akran arabulucusu seçilecek ve arabuluculardan yardım alabilecek tüm öğrencilerden bahsediyoruz.) akran arabuluculuğu sistemi hakkında genel bilgileri ve işleyişi içeren bir sunum yapılmalıdır. Buradaki temel amaç akran arabuluculuğuna dahil olacak öğrencilerin hepsinin konu hakkında ve işleyiş hakkında genel bilgi olmasıdır.

3.Basamak

Bu adımda ise akran arabuluculuğu yapacak öğrencilerimizi nasıl seçeceğimizi konuşacağız. Öncelikli olarak seçilen öğrencilerin eski tabirle sözünün müteber olması gerekir. Bu yüzden öğrencilerimiz arasında lider kişilikli, öğrenciler tarafından iletişim kurmada daha çok tercih edilenleri bulmamız gerekiyor. Bunun için ise akran arabuluculuğu yapacağımız sınıfta sosyometri (veya daha başka yöntem varsa oda tercih edilebilir.) uygulamamız gereklidir.

4.Basamak

Arabuluculuk yapacak olan öğrenciler seçildikten sonra anlaşmazlık çözümü, doğru iletişim, arabuluculuk gibi konularda öğrenciler eğitilmelidir. Arabulucuların eğitiminde çok dikkatli olunmalıdır. Arabulucular konu hakkında ve çözüm yöntemleri hakkında neler yapacaklarını çok iyi bilmelidir.

5.Basamak

Artık bu adımda okulumuzda akran arabuluculuğu için hazır olması gereken tek şey materyaldir. Öncelikle seçilen ve eğitilen her bir öğrenciye akran arabulucusu olduğunu belli edecek rozetler takılmalıdır.

- Rozet dışında akran arabulucularının görüşme yapacağı odalar oluşturulmalıdır. Odalar içerisinde;
- Eşkenar üçgen şeklinde arabuluculuk masası
- 6 adet eş sandalye
- Arabuluculuk odaları arası 1 metrelik duyuru panosu
- Her oda içerisinde arabuluculuk ile ilgili afişler.
- Her oda için dosyaların saklanacağı bir çerçeve, dolap ve kitaplık bulunmalıdır.

Tüm bunların dışında birde arabulucuların bir kız bir erkek şeklinde arabuluculuk nöbeti yapacağı bir nöbet çizelgesinin düzenlenmesi gereklidir. Çünkü bütün öğrenciler aynı anda akran arabuluculuğu yapamaz. Belli günlerde belli öğrencilerin anlaşmazlıklarla ilgilenmesi gerekir.

6.Basamak

Bu son adımımızda arabulucularımız öncelikle rozetlerini takıp tüm öğrenciler önünde yemin edeceklerdir. Yemine edildikten sonra akran arabuluculara sertifika dağıtımını okul psikolojik danışmanı ve rehberlik öğretmeni tarafından yapılması çok faydalı olacaktır.

Uygulama başladıktan sonra ister öğrenciler akran arabuluculuğuna kendileri gitsin, ister arabulucular sorun yaşayan öğrencileri davet etsin, isterse öğretmenler tarafından öğrenciler yönlendirilsin bu yöntemlerin hepsi kabul görmektedir. En fazla tercih edilen ise ilk yöntem olacaktır.

Uygulama başladıktan sonra öncelikle Okul Psikolojik Danışmanı ve Rehberlik Öğretmeni olmak üzere tüm öğretmenler ve idareciler öğrencileri sorunları çözmeye, iletişim kurmaya, müzakere etmeye yönlendirmelidir. Aynı şekilde okuldaki uzmanımız arabulucularımıza da özellikle programın başında sık sık destek olmalıdır.

Arabuluculuk programı uygulanmaya başlandığında yaşanan sorunlara üst bakış atmak ve okuldaki olayların değerlendirilmesi için haftada 2 kez arabulucularla toplantılar yapılır.

Kültürel değişimler çok zor gerçekleşir programı uygulanmaya başladığında lütfen hızlı bir değişim beklemeyiniz.

En çok sorun çözümü sağlayan arabulucularımıza tüm okulun katılımıyla ödüller verilmelidir.